

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๗๐๓/ ๑๙/๓๓

กวด. ๗1
วันที่ 11 พ.ย. ๖7
เวลา 13.00

สลก. (eMail)

ส่ง : กวด.

รับที่ : ๘4328/67

11 เม.ย. 2567 เวลา 11.11 น.

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๙ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง กรอบเจรจาการประชุมคณะกรรมการร่วมระหว่างรัฐว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา ทรัพยากรพันธุกรรม
ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม (WIPO IGC) ด้านทรัพยากรพันธุกรรม
ภายใต้กรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง กรอบเจรจาการประชุมคณะกรรมการร่วม
ระหว่างรัฐว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา ทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทาง
วัฒนธรรมดั้งเดิม (WIPO IGC) ภายใต้กรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก
๒. ร่างกรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรม
๓. รายงานการประชุมคณะทำงานเตรียมการประชุม WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรม
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง กรอบเจรจาการประชุมคณะกรรมการร่วมระหว่างรัฐว่าด้วย
ทรัพย์สินทางปัญญา ทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม (WIPO
Intergovernmental Committee on Intellectual Property and Genetic Resources, Traditional
Knowledge and Folklore: WIPO IGC) ด้านทรัพยากรพันธุกรรมภายใต้กรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายเรื่องที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)
กำหนดให้เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย
ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเนื่องจากการประชุม WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรมจะนำไปสู่ความตกลงหรือ
การจัดทำกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา และการคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรมภายใต้
องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก จึงมีความจำเป็นต้องได้รับอนุมัติการเจรจาในลักษณะกรอบเจรจาจากคณะรัฐมนตรี
เพื่อให้คณะเจรจาใช้เป็นพื้นฐานในการประชุมเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรม จึงขอเรียนเสนอเรื่องให้
คณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ กรอบเจรจาดังกล่าวเป็นเพียงการกำหนดแนวทางและหัวข้อของการเจรจา ไม่มีถ้อยคำ
หรือบริบทใดที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมาย
ระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐
ที่จะต้องให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบแต่อย่างใด

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุม WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรมครั้งต่อไป ได้แก่ การประชุมทางการทูตเพื่อสรุปผล
ความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา ทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับ
ทรัพยากรพันธุกรรม (Diplomatic Conference to Conclude an International Legal Instrument Relating to

Intellectual Property, Genetic Resources and Traditional Knowledge Associated with Genetic Resources: GRATK Diplomatic Conference) ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงานใหญ่ องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส จึงมีความจำเป็นที่ผู้แทนไทยจะต้องได้รับอาณัติ การเจรจาในลักษณะกรอบเจรจาจากคณะรัฐมนตรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเจรจาก่อนการประชุมดังกล่าว

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง กรอบเจรจาการประชุม WIPO IGC ภายใต้กรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก โดยคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ คือ เห็นชอบในหลักการของกรอบเจรจา WIPO IGC ทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ กรอบเจรจาด้านทรัพยากรพันธุกรรม ด้านภูมิปัญญา ท้องถิ่น และด้านการแสดงออกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม ทั้งนี้ กรอบเจรจาดังกล่าวสามารถใช้เป็นพื้นฐานของการเจรจา WIPO IGC สำหรับการประชุม WIPO IGC ในด้านต่างๆ จนกว่าจะสรุปผลการเจรจาในแต่ละด้านได้ หรือจนกว่า จะมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของการเจรจาอย่างมีนัยสำคัญ (รายละเอียดมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๓.๒ ปัจจุบันร่างเอกสารที่ใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรม เพื่อจัดทำความตกลงหรือตราสารระหว่างประเทศมีการปรับปรุงสาระสำคัญ ส่งผลให้ไม่สอดคล้องกับกรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรม ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีประเด็น ที่แตกต่างจากกรอบเจรจา หลายประเด็น อาทิ ตัดประเด็นการได้รับความยินยอมจากบุคคล ชุมชน ชาติ หรือผู้เป็นเจ้าของ ทรัพยากรพันธุกรรม และการจัดทำเงื่อนไขให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม รวมถึง มีการเพิ่มเติมประเด็นที่อยู่นอกเหนือกรอบเจรจา ได้แก่ ประเด็นการส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบฐานข้อมูล และข้อบททางบริหารและข้อบทสุดท้าย (Administrative Provisions and Final Clauses) เป็นต้น ซึ่งอาจเป็น การเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของการเจรจาอย่างมีนัยสำคัญ

๓.๓ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาร่วมกับกรมวิชาการเกษตรจัดประชุม คณะทำงานเตรียมการประชุม WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๖/๒๕๖๗ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ อาทิ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมองค์การระหว่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเตรียมการสำหรับการประชุม GRATK Diplomatic Conference โดยที่ประชุมคณะทำงานฯ ได้มีการพิจารณาทำที่ไทยสำหรับการประชุม GRATK Diplomatic Conference และการปรับปรุง กรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรมให้สอดคล้องกับเอกสารที่ใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจาในปัจจุบัน โดยที่ประชุมคณะทำงานฯ มีมติให้ปรับปรุงกรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรม และใช้กรอบเจรจาเดิม ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นพื้นฐาน โดยคงหลักการและสาระสำคัญของ กรอบเจรจาเดิม เนื่องจากหลักการดังกล่าวเป็นประโยชน์กับไทย หากมีการหยิบยกประเด็นดังกล่าวมาเจรจากภายใต้ WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรมอีกครั้ง รวมถึงเพิ่มประเด็นใหม่ ได้แก่ การส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบ ฐานข้อมูล และหลักการทั่วไปในการบริหารและดำเนินการ และการทบทวน นอกจากนี้ ให้ปรับปรุงถ้อยคำ ในส่วนท้ายของกรอบเจรจา ให้มีความครอบคลุมและยืดหยุ่นในการเจรจามากขึ้น โดยให้ใช้ดุลยพินิจของ คณะเจรจาในการพิจารณาเจรจาในประเด็นอื่นๆ ที่นอกเหนือจากที่กรอบเจรจาได้ระบุไว้ หากประเด็นดังกล่าว มีความสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศหรือไม่ขัดกับผลประโยชน์ของไทย รวมถึง อาจพิจารณาลดประเด็น ในกรอบเจรจา เพื่อให้สามารถสรุปผลการเจรจา และได้รับประโยชน์จากการดำเนินการตามความตกลงหรือตราสาร โดยเร็ว รวมทั้งไม่ขัดกับผลประโยชน์ของไทย ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะทำงานฯ มีมติว่า เนื่องจากการเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ จึงให้นำร่างกรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรมที่ปรับปรุงใหม่เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ (รายละเอียดร่างกรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพยากรพันธุกรรมที่ปรับปรุงใหม่ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การประชุมภายใต้ WIPO IGC ในด้านทรัพย์สินทางปัญญา จะเป็นโอกาสอันดีในการผลักดันให้เกิดความตกลงหรือการจัดทำกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และการได้รับประโยชน์จากการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาในอนาคต เนื่องจากประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้ ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ได้จัดประชุมคณะกรรมการประชุม WIPO IGC ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้มีมติให้ปรับปรุงกรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ และคณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบร่างกรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ที่ปรับปรุงใหม่แล้ว (รายละเอียดรายงานการประชุมคณะกรรมการประชุม WIPO IGC ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๗. ขอกกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง กรอบเจรจาการประชุมคณะกรรมการร่วมระหว่างรัฐว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา ทรัพย์สินทางปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม (WIPO IGC) ภายใต้กรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

๘. ข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์

๘.๑ เห็นชอบต่อร่างกรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่ปรับปรุงใหม่เพื่อให้คณะผู้แทนไทยใช้เป็นพื้นฐานในการประชุมเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพย์สินทางปัญญา จนกว่าจะสรุปผลการเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพย์สินทางปัญญาได้ หรือจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของการเจรจาอย่างมีนัยสำคัญ

๘.๒ หากในการประชุมเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพย์สินทางปัญญา มีการเจรจาประเด็นอื่นๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในร่างกรอบเจรจา WIPO IGC ด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่ปรับปรุงใหม่ หากประเด็นดังกล่าวมีความสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศหรือไม่ขัดกับผลประโยชน์ของไทย รวมถึงหากมีการลดประเด็นในการเจรจาข้างต้น ในกรณีที่คณะเจรจาเห็นสมควรเพื่อให้สามารถสรุปผลการเจรจาได้ และได้รับประโยชน์จากการดำเนินการตามความตกลงหรือตราสารโดยเร็ว รวมทั้งไม่ขัดกับผลประโยชน์ของไทย สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิธรรม เวชยชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
กองพัฒนาความร่วมมือทรัพย์สินทางปัญญา
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๗ ๔๖๕๖ (นางสาวณัฐสุดา กระจำมกล)
โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๔๖๕๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ippromotion.unit2@gmail.com

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๓